

บทที่ 3 สรุปผลการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและ แก้ไข ผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการ ติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม

3.1 สรุปผลการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม

โครงการทำเทียบเรือ พี.เอส.พี. 3,4 คลัง 2 ได้ดำเนินการตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามที่กำหนดในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง ทั้งในด้านคุณภาพอากาศ คุณภาพน้ำ การจัดการขยะ นิเวศวิทยา การคมนาคม อาชีวอนามัยและความปลอดภัย รวมถึง มาตรการในการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมอื่นๆ

3.2 สรุปผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม

1) คุณภาพอากาศ

1.1) การตรวจสอบคุณภาพอากาศภายในสถานประกอบการ

โครงการได้ทำการตรวจวัดคุณภาพอากาศ (Oil Mist และ VOCs) และการตรวจวิเคราะห์ปริมาณความเข้มข้นของสารเคมีในบรรยากาศของการทำงานทุก 6 เดือน และการตรวจวัดในครั้งที่ 1/2567 ดำเนินการทุก 6 เดือน โดย บริษัท เอ็นไวรอนเมนต์ รีเสิร์ช แอนด์ เทคโนโลยี จำกัด ครั้งที่ 1/2567 ดำเนินการไปเมื่อกลางเดือนธันวาคม 2567 ซึ่งยังไม่ได้รับรายงานสรุปผลการตรวจวัดอย่างเป็นทางการแต่อย่างใด จึงขอแจ้งผลให้ทราบในรายงานฉบับถัดไป และในรายงานฉบับนี้รายงานผลการตรวจวัดของเดือนธันวาคม 2566

โดยจากผลสรุปของการตรวจวิเคราะห์ปริมาณความเข้มข้นของสารเคมีในบรรยากาศของการทำงาน ของบริษัท พี.เอส.พี.สเปเชียลตี้ส์ จำกัด (มหาชน) (คลัง 2) ดำเนินการเก็บตัวอย่างในวันที่ 14 ธันวาคม 2566 พบว่า ทุกบริเวณที่ทำการตรวจวัดมีระดับความเข้มข้นของสารเคมีอยู่ภายใต้มาตรฐานซึ่งกำหนดตามประกาศกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน และมาตรฐาน American Conference of Governmental Industrial Hygienists, 2018. (ACGIH)

การป้องกันผลกระทบที่เกิดจากฝุ่นละอองและสารเคมีในพื้นที่ปฏิบัติงานที่บริษัทดำเนินการ

1. จัดหาอุปกรณ์ป้องกันความปลอดภัยส่วนบุคคลที่สามารถป้องกันอันตรายจากฝุ่นละอองและสารเคมีที่ถูกต้องเหมาะสมให้กับผู้ปฏิบัติงานตลอดระยะเวลาทำงาน เช่น ผ้าปิดจมูกหรือหน้ากากกันฝุ่นละอองและสารเคมีที่เหมาะสมกับชนิดของฝุ่นละอองและสารเคมีนั้น ๆ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการป้องกันที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. ตรวจสอบและบำรุงรักษาระบบระบายอากาศให้อยู่ในสภาพที่ดีอย่างสม่ำเสมอ
3. มีขั้นตอนการปฏิบัติงานติดไว้บริเวณหน้างาน โดยระบุวิธีการทำงานอย่างปลอดภัยร่วมด้วย เพื่อป้องกันอันตรายจากฝุ่นละอองและสารเคมี
4. มีการตรวจสุขภาพร่างกายทั่วไป และตามปัจจัยเสี่ยง แบ่งตามกลุ่มเสี่ยงอย่างน้อย ปีละ 1 ครั้ง เพื่อป้องกันการเกิดผลกระทบของมลสารจากการปฏิบัติงาน
5. จัดอบรมด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเป็นประจำ
6. ตรวจวัดคุณภาพอากาศเป็นประจำทุก 6 เดือน เพื่อเฝ้าระวัง

1.2) การตรวจสอบคุณภาพอากาศจากปล่องระบาย

ปริมาณสารประกอบอินทรีย์ระเหยง่าย (Volatile Organic Compounds; VOCs) ที่ตรวจวัดได้จาก แผนก TL; ปล่อง VRU มีค่าเท่ากับ 0.071 mg/L ซึ่งอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดโดยประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดให้คลั่งน้ำมันเชื้อเพลิงเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะถูกควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียออกสู่บรรยากาศ กำหนดไว้ไม่เกิน 17 mg/L

ทั้งนี้ ในส่วนของการลดผลกระทบในด้านคุณภาพอากาศ บริษัท ยังได้มีการติดตั้งหน่วยควบคุมไอระเหยของน้ำมัน (VRU) ซึ่งสามารถควบคุมและลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ตลอดจนสุขภาพอนามัยของพนักงานอีกด้วย

บริษัท พี.เอส.พี.สเปเชียลตี้ส์ จำกัด (มหาชน) ได้ตระหนักถึงความสำคัญในการควบคุมและป้องกันมลพิษที่เกิดจากกิจกรรมของโรงงานมิให้ส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของพนักงาน และชุมชนโดยรอบ ซึ่งเป็นนโยบายด้านสิ่งแวดล้อม และความปลอดภัยของบริษัทฯ และเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายดังกล่าว บริษัทฯ จึงได้มอบหมายให้บริษัท เอ็นไวรอนเม้นท์ รีเสิร์ช แอนด์ เทคโนโลยี จำกัด เป็นผู้ดำเนินการ เก็บตัวอย่าง และตรวจวิเคราะห์คุณภาพอากาศ เพื่อเป็นข้อมูลในการประเมินระบบการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมของโรงงาน ตลอดจนกำหนดมาตรการป้องกัน และลดผลกระทบที่จะเกิดต่อสุขภาพอนามัยของพนักงานต่อไป

2) คุณภาพน้ำ

2.1) น้ำผิวดิน

จากผลสรุปของการตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำในแม่น้ำท่าจีน บริเวณท่าเทียบเรือของโครงการ พบว่า ทุกบริเวณที่ทำการตรวจวัดมีค่าความเป็นกรด-ด่าง (pH) ที่มีค่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานยกเว้น ปริมาณบีโอดี (BOD) ที่มีค่าสูงเกินเกณฑ์ที่มาตรฐานกำหนด สำหรับดัชนีอื่นๆในประเทศไทยยังไม่มี มาตรฐานกำหนดไว้ อย่างไรก็ตาม ทางบริษัทฯ จะรณรงค์จัดกิจกรรมการอนุรักษ์น้ำแม่น้ำท่าจีนร่วมกับ องค์กรในท้องถิ่นและบริษัทข้างเคียง จะเป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับทางโรงงาน และเป็นส่วนหนึ่ง ที่ทำให้คุณภาพน้ำของแม่น้ำท่าจีนมีดัชนีเป็นไปตามเกณฑ์ที่มาตรฐานกำหนด แต่ทั้งนี้คุณภาพน้ำในแม่น้ำท่าจีนนั้นเปลี่ยนแปลงไปตามฤดูกาลและกิจกรรมของชุมชนบริเวณริมฝั่งแม่น้ำ ในส่วนของ ผู้รับผิดชอบเพื่อเป็นการควบคุมไม่ให้คุณภาพน้ำของแม่น้ำท่าจีนได้รับผลกระทบจากกิจกรรมของ โรงงาน ควรมีมาตรการควบคุมดูแลระบบบำบัดน้ำทิ้ง เพื่อให้มีค่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานก่อนระบายลงสู่ แหล่งน้ำสาธารณะ และเพื่อเป็นการป้องกันมิให้ไปเพิ่มผลกระทบต่อคุณภาพน้ำในแม่น้ำท่าจีน ซึ่งเป็น แหล่งรับน้ำทิ้งจากโรงงาน นอกจากนี้ให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำบริเวณนี้เป็นประจำ เพื่อเป็น การเฝ้าระวังการเปลี่ยนแปลงของคุณภาพน้ำต่อไป

2.2) คุณภาพน้ำทิ้ง

โดยในการตรวจวัดคุณภาพน้ำทิ้ง ของบริษัท พี.เอส.พี.สเปเชียลตี้ส์ จำกัด (มหาชน) โดยบริษัท เอ็นไวรอนเมนต์ รีเสิร์ช แอนด์ เทคโนโลยี จำกัด โดยผลการตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำทิ้งที่ระบายออก จากโครงการ เมื่อวันที่ 21 พฤษภาคม 2567 เมื่อเทียบกับมาตรฐานตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม (พ.ศ.2560) เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งออกจากโรงงาน พบว่า ทุกดัชนีที่ทำการ ตรวจวิเคราะห์มีค่าอยู่ในเกณฑ์ที่มาตรฐานกำหนด

ทั้งนี้ หากกรณีบางเดือนพบปัญหาคุณภาพน้ำไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน บริษัทฯ ได้มีระบบการ ออก CAR (Corrective Action Request) ตามระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม (ISO 14001) เพื่อให้ ผู้เกี่ยวข้องดำเนินการตรวจสอบหาสาเหตุและปรับปรุงแก้ไข และจะมีการเก็บตัวอย่างน้ำเพื่อตรวจ วิเคราะห์คุณภาพอีกครั้งในเดือนถัดไป

3) การวิเคราะห์ปิโตรเลียมไฮโดรคาร์บอนในสัตว์หน้าดิน สัตว์น้ำ และตะกอนดิน

บริษัท พี.เอส.พี.สเปเชียลตี้ส์ จำกัด (มหาชน) มีการตรวจวิเคราะห์ปริมาณปิโตรเลียมไฮโดรคาร์บอนในตะกอนดิน สัตว์หน้าดิน และสัตว์น้ำ บริเวณหน้าพื้นที่ท่าเทียบเรือ และบริเวณใกล้เคียง จำนวน 3 จุด ปีละ 1 ครั้ง ซึ่งในปี 2567 นี้ ได้จัดจ้าง บริษัท ยูไนเต็ท แอนนาลิสต์ แอนด์ เอ็นจิเนียริง คอนซัลแตนท์ จำกัด ดำเนินการเก็บตัวอย่างและนำไปวิเคราะห์แล้ว ซึ่งดำเนินการไปเมื่อเดือนมิถุนายน 2567 ซึ่งสรุปผลการวิเคราะห์ได้ดังนี้

- จุดห่างจากท่าเทียบเรือไปทางเหนือ 200 เมตร ปริมาณปิโตรเลียมไฮโดรคาร์บอนในตะกอนดิน สัตว์หน้าดิน และสัตว์น้ำ พบว่า ค่าปิโตรเลียมไฮโดรคาร์บอนทั้งหมดในตะกอนดินมีค่าเท่ากับ 763 มิลลิกรัม/กิโลกรัม กุ้งมีค่า 1,048 มิลลิกรัม/กิโลกรัม และปลา มีค่า 1,027 มิลลิกรัม/กิโลกรัม

- จุดหน้าท่าเทียบเรือของโครงการ ปริมาณปิโตรเลียมไฮโดรคาร์บอนในตะกอนดิน สัตว์หน้าดินและสัตว์น้ำ พบว่า ค่าปิโตรเลียมไฮโดรคาร์บอนทั้งหมดในตะกอนดินมีค่าเท่ากับ 929 มิลลิกรัม/กิโลกรัม กุ้งมีค่า 1,936 มิลลิกรัม/กิโลกรัม และปลา มีค่า 1,198 มิลลิกรัม/กิโลกรัม

- จุดห่างจากท่าเทียบเรือมาทางใต้ 200 เมตร ปริมาณปิโตรเลียมไฮโดรคาร์บอนในตะกอนดิน สัตว์หน้าดินและสัตว์น้ำ พบว่า ค่าปิโตรเลียมไฮโดรคาร์บอนทั้งหมดในตะกอนดินมีค่าเท่ากับ 896 มิลลิกรัม/กิโลกรัม กุ้งมีค่า 2,225 มิลลิกรัม/กิโลกรัม และปลา มีค่า 1,080 มิลลิกรัม/กิโลกรัม

ปัจจุบันประเทศไทยยังไม่มีค่ามาตรฐานกำหนดค่ากล่าวข้างต้น โดยผลการวิเคราะห์ ในส่วนของสัตว์น้ำแสดงให้เห็นว่าค่าดังกล่าวบริเวณห่างจากท่าเทียบเรือทางเหนือ บริเวณหน้าท่าเทียบเรือ และบริเวณห่างจากท่าเทียบเรือทางใต้ มีค่าไม่แตกต่างกัน ซึ่งพบว่ามีปริมาณน้อย จึงไม่ส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญแต่อย่างใด ทั้งนี้ ตลอดสองฝั่งแม่น้ำท่าจีน มีโรงงานอุตสาหกรรม ท่าเทียบเรือ ตลอดจนบ้านเรือนของชุมชนเป็นจำนวนมาก รวมถึง มีการสัญจรของเรือบรรทุกสินค้า และเรือประมงต่างๆ เป็นต้น รวมถึง สัตว์น้ำต่างๆ ได้มีการเคลื่อนไหวมิได้อยู่แต่ภายในพื้นที่ซึ่งไม่สามารถชี้ชัดถึงผลการตรวจวัดได้อย่างมีนัยสำคัญแต่อย่างใด อย่างไรก็ตาม บริษัทฯ ได้มีการมาตรการในการควบคุมมิให้น้ำมันหรือสิ่งปนเปื้อนอื่นใดลงสู่แม่น้ำท่าจีน อาทิ การดูแลมิให้เรือบรรทุกน้ำมันที่เข้ามาเทียบท่าของพี.เอส.พี.ทิ้งน้ำเสียหรือปนเปื้อนต่างๆ ลงในแม่น้ำ, มาตรการป้องกันและระงับเหตุฉุกเฉินต่างๆ ทั้งอัคคีภัยและน้ำมันรั่วไหล, การล้อมบูม ตลอดระยะเวลาที่สูบน้ำมัน, การจัดให้มีถังรองรับน้ำมันที่หยดตามข้อต่อ ท่อ ปัมป์ วาล์วต่างๆ ระหว่างการสูบน้ำ และการมีบ่อ API ในการบำบัดน้ำปนเปื้อนต่างๆ ก่อนระบายน้ำทิ้งลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะ ทั้งนี้ บริษัทฯ เฝ้าระวังโดยการควบคุมการปฏิบัติตามมาตรการดังกล่าวอย่างเคร่งครัด และตรวจวิเคราะห์ปริมาณปิโตรเลียมไฮโดรคาร์บอนเพื่อพิจารณาแนวโน้มของค่าปิโตรเลียมไฮโดรคาร์บอนอย่างต่อเนื่องต่อไป

4) อัตราการตกตะกอน

โครงการได้มีการศึกษาอัตราการตกตะกอนในแม่น้ำท่าจีน เป็นเวลา 3 ปีต่อเนื่องตั้งแต่เริ่มเปิดดำเนินการ (ปี2547-2550) โดยผลการศึกษาพบว่า อัตราการตกตะกอนที่วัดได้มีค่าอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างสูง ทั้งนี้เนื่องจากตะกอนที่ตกลงไปในกระบอกที่ทำการศึกษาไม่สามารถฟุ้งกระจายขึ้นมาได้อีก ขณะที่ความเป็นจริงตะกอนที่ตกลงสู่พื้นน้ำจะสามารถฟุ้งกระจายขึ้นมาได้อีก เมื่อมีกระแสน้ำและคลื่นลมมากวนให้น้ำปั่นป่วน รวมถึง การวิ่งเข้าออกของเรือบริเวณ หน้าท่าก็มีผลทำให้ตะกอน มีการฟุ้งกระจายขึ้นมาได้ ดังนั้น อัตราการตกตะกอนตามธรรมชาติจะมีค่าต่ำกว่าที่ศึกษาไว้ ทั้งนี้ ได้แสดงรายงานผลการตรวจวัดฯ ไว้ในรายงานฉบับก่อนหน้านี้นี้แล้ว

5) ด้านการคมนาคม

โครงการได้มีการจัดระเบียบการจราจรภายในบริเวณพื้นที่โครงการ ทั้งในส่วนของพนักงาน ลูกค้าที่มาใช้บริการ และผู้มาติดต่อ โดยได้จัดให้มีป้อมยามบริเวณทางเข้า-ออกโครงการและมีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยอยู่ประจำตลอดเวลาเพื่อคอยตรวจตราและควบคุมการจราจรเข้า-ออกของยานพาหนะในพื้นที่โครงการ โดยได้มีกฎระเบียบ/ข้อปฏิบัติของผู้ใช้รถแจ้งประกาศให้ทราบทางป้ายประกาศ/เดือน ระเบียบปฏิบัติในสัญญาการให้บริการ และมีป้ายสัญญาณจราจรต่างๆ ภายในพื้นที่โครงการ เพื่อความเป็นระเบียบและความปลอดภัย รวมถึง มีการบันทึกสถิติข้อมูลต่างๆ เป็นประจำทุกวัน และเก็บรวบรวมไว้อยู่เสมอ

6) ด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย

โครงการมีการดำเนินงานด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน โดยแผนกความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน รวมถึงคณะกรรมการ คปอ. ซึ่งมีการตรวจสอบและการดำเนินงานต่างๆ โดยมีการกำหนดเป็นแผนงาน/โครงการครอบคลุมในทุกด้านของความปลอดภัยฯ เช่น ระบบควบคุมการทำงาน (WCP), การฝึกอบรม, การฝึกซ้อมระงับเหตุฉุกเฉินต่างๆ, การตรวจสอบอุปกรณ์ด้านความปลอดภัยให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานอยู่เสมอ , Site Survey ทุกวัน, กิจกรรมรณรงค์, การรายงานและสอบสวนอุบัติเหตุ, การสังเกตการทำงานของเพื่อน (LPO), สถิติอุบัติเหตุ (LTI), RA รวมถึง กิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม เป็นต้น และโครงการยังได้รับรางวัลสถานประกอบการดีเด่นด้านความปลอดภัยฯ ระดับประเทศ รวมถึง โครงการรณรงค์ลดสถิติอุบัติเหตุเป็นศูนย์ จากสำนักความปลอดภัยแรงงาน กระทรวงแรงงาน อีกด้วย และเดือนมกราคม ถึง มิถุนายน 2567 ไม่พบอุบัติเหตุถึงขั้นหยุดงานแต่อย่างใด

โครงการได้มีการดำเนินการตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมและมาตรการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม รวมถึง การดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมอื่นๆ อย่างต่อเนื่อง